

Współpraca ORE z Gruzją w obszarze edukacji włączającej. Kontynuacja działań w ramach Polskiej Pomocy

2013 był dla Ośrodka Rozwoju Edukacji rokiem kontynuacji współpracy z Gruzją w projekcie „**One są wśród nas**”, prowadzonego w ramach działania „**Polska Pomoc**” realizowanego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Projekt jest odpowiedzią na potrzeby zgłoszone przez przedstawicieli placówek oświaty Gruzji w trakcie wizyty studyjnej, która miała miejsce w sierpniu 2011 roku. W projekt z ramienia ORE zaangażowane są dwa wydziały – Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych oraz Rozwoju Kompetencji Językowych.

W roku 2013 miały miejsce dwa spotkania o charakterze szkoleniowym – jedno w Sulejówku koło Warszawy, drugie w Tbilisi. Grupa uczestników szkoleń jest stała – 31 przedstawicieli mobilnych zespołów wspierających szkoły z 10 regionów Gruzji oraz koordynator ze strony gruzińskiej – przedstawiciel Ministerstwa Edukacji i Nauki Gruzji.

W czasie 6-dniowej wizyty w Polsce i 4-dni szkoleniowych w Tbilisi uczestnicy brali udział w cyklu warsztatów i wykładów. Problematyka poruszana podczas szkoleń dotyczyła m.in. :

- pracy z dziećmi z niektórymi niepełnosprawnościami (z upośledzeniem umysłowym, z autyzmem i zespołem Aspergera, niedosłyszającym i niesłyszającym),
- pracy z uczniami przejawiającymi zaburzenia zachowania, zagrożonymi niedostosowaniem i niedostosowanymi,
- diagnozy potrzeb i pracy z najmłodszymi dziećmi z niepełnosprawnością – wczesne wspomaganie rozwoju dziecka,
- rozwijania kompetencji trenerskich i budowania oferty doskonalenia nauczycieli z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów.

Podczas zajęć trenerzy zwracali szczególną uwagę na aspekty związane ze współpracą z rodzicami uczniów ze specjalnymi potrzebami, szkoły z domem rodzinnym dziecka – pokazywali polskie doświadczenia zarówno z perspektywy osiągnięć jak i trudności w tym obszarze. Blok zajęć poświęcony rozwijaniu kompetencji trenerskich i budowaniu oferty doskonalenia nauczycieli z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów zakończył się dla uczestników zadaniem polegającym na wypracowaniu scenariuszy zajęć dla nauczycieli z obszaru specjalnych potrzeb edukacyjnych. Uczestnicy szkolenia mają za zadanie przeprowadzić zajęcia w szkołach zaproszonych do współpracy w projekcie. Doświadczenia zdobyte podczas szkoleń będą punktem wyjścia do dalszej pracy w 2014 r.

Grupa gruzińskich specjalistów w czasie wizyty w Polsce odwiedziła w Warszawie: Zespół Szkół Specjalnych nr 85 przy ul. Elektoralnej, Zespół Szkół Integracyjnych Nr 71 przy ul. Deotymy (w czasie wizyty obserwowali przebieg lekcji w klasach, w których były dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym przy ulicy Barskiej. W trakcie wizyt był także czas na rozmowy i wymianę doświadczeń z dyrektorami, nauczycielami i specjalistami pracującymi w tych placówkach.

Uczestnicy szkolenia zwiedzali „Niewidzialną wystawę” – była to okazja, żeby doświadczyć świata osób niewidomych, zapoznać się z pomocami i przedmiotami codziennego użytku, ułatwiającymi osobom z dysfunkcją wzroku funkcjonowanie w codziennym życiu i w szkole. Zwiedzanie kończyło się rozmową z przewodnikami z możliwością zadania im pytań, które nurtowały uczestników.

Po czterech dniach szkoleniowych, trzy ostatnie dni wizyty polskich trenerów w Gruzji poświęcone były spotkaniom superwizyjnym w szkołach z rejonu Tbilisi. Z uwagi na charakter spotkań brały w nich udział kiluosobowe zespoły uczestników (nie cała grupa szkoleniowa). Zespół trenerów został podzielony na 2 podzespoły, które dotarły do 5 szkół na terenie Tbilisi. Podczas superwizji trenerzy zostali zapoznani z informacjami na temat systemu edukacji w Gruzji, organizacji pracy szkół, w których odbywały się spotkania, w tym:

- sposobów prowadzenia diagnozy i pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- zadań poszczególnych pracowników (nauczycieli, specjalistów),
- obszarów współpracy pracowników mobilnych zespołów ze szkołami (sukcesów i potrzeb szkół w tym obszarze).

Miało również miejsce spotkanie polskich przedstawicieli z przedstawicielami Ministerstwa Edukacji i Nauki Gruzji, podczas którego rozmawiano na temat rozwiązań prawnych i organizacyjnych, dotyczących edukacji włączającej, stosowanych w obu krajach.

Wydano publikację pt.: „Realizacja edukacji włączającej w szkołach – z polskich doświadczeń” zawierającą materiały dotyczące doświadczeń we wdrażaniu projektu „Szkoła dla wszystkich”, który wspierał popularyzację edukacji włączającej w Polsce. Publikacja omawia również problematykę współpracy z rodzicami uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pracy z uczniami z niepełnosprawnością i przejawiającymi trudne zachowania. Zawiera także materiał dotyczący kształtowania umiejętności trenerskich, istotnych z uwagi na wspomaganie pracowników szkół we wdrażaniu edukacji włączającej.

Z uwagi na fakt, że podczas sesji szkoleniowych zgłaszany był przez uczestników problem słabego wyposażenia szkół w pomoce dydaktyczne, który potwierdził się również podczas wizyt trenerów w gruzińskich szkołach, na terenie których odbywały się superwizje, podjęto decyzję o przesunięciu części środków na ten cel. W porozumieniu z uczestnikami szkolenia dokonano wyboru pomocy, które byłyby przydatne w pracy mobilnych zespołów. Przekazane na ręce Ministerstwa Edukacji Gruzji pomoce nie wymagają znajomości języka polskiego, więc mogą być w pełni wykorzystywane przez pracowników gruzińskiego systemu edukacji.

Oprac.: Katarzyna Leśniewska